

Izhaja razen nedelj in praznikov vsak dan ob 10. uri dopoldne.

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6/L, Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in podpisati, sicer se jih ne prišili. Rokopise se ne vrača.

Oglaš: Prostor 1 mm X 55 mm po K 150. Uradni razglasi, poslano ter notice isti prostor K 20. Pri večjem naročilu popust.

NAPREJ

Glasi jugoslov. socijalno-demokratske stranke.

Telefonska št. 312.

Naročnina: Po pošti ali z dostavljanjem na dom za celo leto K 240, za pol leta K 120, za četrt leto K 60, za mesec K 20. Za Nemčijo celo leto K 312, za ostalo tujino in Amerika K 360.

Reklamacije za list so poštne proste.

Upravništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6/L, Učiteljska tiskarna.

Italijani ojačujejo vojaštvo na demarkacijski črti v Dalmaciji.

Split, 26. Iz Zadra poročajo, da Italijani neprestano pošiljajo ojačenja na demarkacijsko črto, kjer se utrjujejo. Hkrati izvajajo močan pritisk na tukajšnje ameriško poveljstvo in na pokrajinsko vladno, da bi se častnikom in moštvu italijanske vojne ladje „Puglia“ dovolilo izkrcanje. Upravičen je sum, da Italijani iščejo spopade, da se tako izjalovijo uspehi pregovorov. Vsi znaki kažejo, da admiral Millo nekaj pripravlja.

Odkritje madžarske zarote v Subotici.

Belgrad, 25. V Subotici so odkrili veliko zaroto. Njeni člani so bili po večini ugledni Madžari. Delovali so za prevrat v naši državi ter so v to svrhu sprejeli iz Pešte 4 milijone kron. Med zarotniki je tudi znani tovarnar šampanjca Littke in grof Secheny.

Obnovitev procesa Diamantenstein.

Zagreb, 25. Prvotna rabsodba vojnega sodišča, ki je bila izvršena v pravdi proti Alfredu Diamantensteinu in drugovom in ki je obtožence oprostila, je bila razveljavljena ter je odredjena nova razprava, ki se bo vršila dne 2. oktobra.

Novi mirovni pogoji sovjetske Rusije.

Pariz, 25. Po poročilih francoskih in angleških listov iz Rige, je ruski delegat Joffe podal na konferenci važno izjavo sovjetske Rusije, ki vsebuje nove predloge. Po teh predlogih se odpoveduje sovjetska Rusija zahtevam, da se razoroži in demobilizira poljska vojska in da ustavi delo tovarne za orožje. Dalje se odpoveduje sovjetska Rusija uporabi železniške proge Wolkowysk-Grajewo in predlaga mejo, ki poteka mnogo bolj proti vzhodu, kakor Curzonova črta in ki obsega vzhodno Galicijo. O usodi Bele Rusije in Litvanske naj odloči ljudsko glasovanje. Poljakom dovoljeni rok za podpis premirja in mirovnih pogojev poteče s 5. oktobrom. Zastopniki Poljske odgovore danes na Joffove predloge.

Paljenje mest na Irskem.

London, 25. Po poročilu iz Dublina so snoči zapalili mesti Doenbeg in Bearhaven in žetev na polju okoli mest. Število vseh dosedaj zapaljenih mest na Irskem znaša osem. V Dublinu sta snoči dva oborožena moza napadla vratarja glavnega poštne urada, razstrelila blaginico z dinamitom in odnesla okoli 3000 funtov.

MINISTRSKI SVET.

Belgrad, 25. Danes je bila seja ministrskega sveta, ki je trajala od desetih do polnoči. Na kateri so razpravljali o tekočih državnih poslih.

IZVOZ RIB.

Belgrad, 25. Gospodarsko - finančni komite ministrskega sveta je dovolil izvoz 1200 zabojev posušenih rib, brez carine iz okupiranih dalmatinskih otokov.

VELIKA POPLAVA V FURLANIJ.

Rim, 25. Iz Vidma (Udine) javljajo, da je na poplavljeni železniški urogi pri San Giorgio skočil s tira vlak, pri čemer je bilo ranjenih sedem oseb.

UPELJAVA OBRATNIH SVETOV V ITALIJ.

Bern, 24. »Neue Zuercher Zeitung« doznava iz Rima: Delavske zveze v tepstilni in kemični industriji so sklenile pooblastiti zvezo strokovnih organizacij, da uveljavijo zakon o obratnih svetih tudi za njihove tovarne, ker bi sicer tudi oni zasedli tovarne.

BRZOJAVNI PROMET Z ITALIJO.

Belgrad, 25. »Trgovinski Glasnik« piše: Skoro dve leti je od tega, odkar so končane vojne operacije, a naša država še vedno nima neposredne brzojavne zveze z Italijo, dosedaj so vse brzojavke v Italijo pošiljali preko Dunaja, šele sedaj je Italija pristala na to, da se vzpostavi zveza tako, da se bodo brzojavni pogovori s 1. oktobrom lahko neposredno pričeli med Jugoslavijo in Italijo. Taksa za besedo bo 36 dinarskih par.

ŽELEZNIŠKA KONFERENCA V PRAGI.

Praga, 25. Koncem septembra se bo sestala tukaj konferenca, katere se bo udeležilo okoli 80 delegatov iz Češkoslovaške, Nemčije, Poljske, Jugoslavije, Rumunije, Avstrije in Madžarske v svrhu, da se prouči vraščanje o železniških mrežah v navedenih državah. Sklenali odbo definitivno o železniškem prometu med temi državami.

MADŽARSKA PROPAGANDA TUDI NA SLOVAŠKEM.

Praga, 25. »Pravo Lidu« odkriva avtentičnih dokumentih detaile o madžarski propagandi, ki je imela namen odceniti Slovaško od Češke, da jo združi z Madžarsko in da vzpostavi habsburško monarhijo. Voditelji te propagande je madžarski poslanik na Dunaju, njegov sodelavec pa je Geza Ratic.

PLEBISIT V GORENJI ŠLEZIJ.

Berlin, 25. »Vossische Zeitung« poroča iz Vratislave: Kakor javlja »Secolo« iz Pariza, je predlagal poslanski svet zavezniškim silam izvršitev ljudskega glasovanja v Gorenji Šleziji za drugi novembrski teden.

POLJSKO-LITVINSKI SPOR.

Pariz, 25. Iz Varšave se poroča, da se poljsko-litvanski spor naibže ne bo tako kmalu rešil, ker zahtevalo Litvanci od Poljakov, da priznajo njih pogodbo s sovjetsko Rusijo.

RUSKO-POLJSKA VOJNA.

Moskva, 25. Frontono poročilo z dne 24. t. m.: Pri Sredni prodira sovražnik dalje. V odseku Proskurov smo se umaknili 40 vrst zapadno od Proskurova. Pri Ruslantu smo zasedli Gorodek in nadaljevali pohod.

Kaj bodo napravili?

O proračunu, ki ga je belgrajska vlada diktirala za leto 1920-21. se toliko niše in govori in prav vsi soglašamo v tem, da je ogromna obremenitev ljudstva in simbol in vzrok nove še večje draginje. Razlika v ogorčenju nad proračunom se na razlikuje. Klerikalci in liberalci so proračun potrdili, so ga odobrili, dočim socialisti odločno stoji na stališču, da je proračun prevelik in da obsega postavke zlasti one glede vojaštva, ki niso v nobeni primeri s potrebo, če že nečemo reči, da so nepotrebne, k čemur bi bili popolnoma opravičeni. Srbi pa sploh do svojih ustavi davkov ne bodo priznali, ker jih parlament ni odobrila.

Socijalnodemokratski klub bo stavil na prihodnji seji narodnega predstavništva predlog, da se proračunska odredba razveljavi ter da se proračun predloži parlamentu. Vračanja bo nastalo, kdo je za z neredbo uveljavljeni proračun in kdo ne. Kdor je za to, da narodno predstavništvo sklene o proračunu in kdor je za to, da se proračun revizira in bremena nalože onim, ki bremena lahko nosijo, bo glasoval za predlog socijalnih demokratov, kdor pa ni, marveč dejansko odobrava dekretirani proračun, ne bo glasoval.

Monarhistične zarote Hortyjeve Madžarske zoper avstrijsko in češkoslovaško republiko.

Ni je danes dežele, kjer bi se toliko intrigiralo, hiskalo, podkupovalo in teroriziralo, kakor je danes na klerikalna Hortyjeva Madžarska. V našem listu smo že od prvega leta 1918 sem od časa do časa poročali o nečloveškem belem terorju zoper delavstvo na Madžarskem, o oficirskih bandah, ki so uvedle po vsej madžarski državi svoje vojaške strahovlade, o nasilnih vpadih organiziranih madžarskih tola na jugoslovansko, češkoslovaško in nemško zapadno - madžarsko ozemlje in omenili smo tudi že monarhistični komplot zoper avstrijsko republiko, ki se plete iz Budimpešte. Švice in Pariza. Povedali smo, kako ostudno urogo iza pri vsem tem predvsem avstrijska klerikalna stranka, ki skupno s Hortyjevim banditi na vse kriplje deluje za reaktivacijo klerikalne avstro-ogrske habsburške države. Razumljivo je, da se v dosedaj tega cilja obrača duščica monarhistične propagande zoper čuvarje avstrijske republike, t. i. zoper socijalne demokrate in njih voditelje. Zarota je naverjena tudi zoper češkoslovaško državo, zato da bi se od nje odcenila Slovaška in se pridružila Madžarski, čeprav so ravno isti madžarski grofi, ki so inspiratorji te propagande, brez vsakršnega pridržka podpisali pogodbo v Neuville.

Avstrijski socijalni demokrati so pred dnevi do zveza razkrinkali monarhistično zaroto madžarskih in avstrijskih klerikalnih grofov, baronov in generalov. »Arbeiterzeitung« je v dne 22. in 23. t. m. priobčila dokumente, ki nepobito dokazujejo, da je monarhistična zarota organizirana direktno od madžarske vlade same. Dunajski klerikalni listi »Reichspost«, »Deutsches Volksblatt«, »Volkssturm«, »Neuzeitungs-Weltblatt« in vsenemški liberalni list »Deutsche Tageszeitung« so pri našli dnevno velike inserate hiskajoče vsebine, naperjene direktno zoper obstoj avstrijske in češkoslovaške republike. V teh inseratih se na nečuten način blati zunanja politika dr. Rennerja, ker noče vojne s Češkoslovaško in ne podpira madžarske imperialistične stremjenja, da se Slovaška odcepi od Češkoslovaške. Namen je jasen: Monarhistična zarotniška organizacija madžarske vlade hoče v Avstriji vsvarlati javno mnenje za združitve Avstrije z Madžarsko v habsburško monarhijo, ter pridobiti Avstrijo za bol zoper Češkoslovaško. Jugoslavijo in druge sosedne države. »Arbeiter-Zeitung« je na podlagi objavljenih originalov dokazala, da je madžarska vlada izdala 2 milijona kron v svrhu monarhistične propagande dunajskim klerikalnim listom, ki so priloževali inserate z omenjenimi vsebinami. Avstrijsko klerikalno časopisje v Avstriji je vse podkupljeno z madžarskim denarjem.

V afero te zapletenih mnogo klerikalnih državnih poslancev, ki so se tudi vsi dali podkupiti. Iz objavljenih dokumentov je dalje razvidno, da obstoje v Avstriji obširne in tajne zarotniške organizacije, ki jih vzdržuje denar madžarske vlade. Te organizacije imajo svoja posebna imena kakor »der Eiserner Besen«, »Staatswehr« (organizacija monarhističnih oficirjev), »Antisemitenbund« itd. in so v stalni zvezi z madžarsko vlado. Monarhistično propagando je madžarska vlada doverila na Dunaju svojemu poslaniku Tibor Echhardtju in vodji madžarskega tiskovnega oddelka na Dunaju, Reichu. Izmed avstrijskih klerikalnih voditeljev je največ prizadet poslanec Oskar Teufel. Zanimivo pri vsem tem je dejstvo, da je v pisnu, ki ga je nisal o zadevi monarhistične propagande šef madžarskega tiskovnega urada na Dunaju, Reich, madžarskemu poslaniku Echhardtju, omenjeno tudi, da se s cilji madžarske propagande avstrijska klerikalna stranka popolnoma strinja, ker da to odgovarja njenim ciljem.

O zaroti madžarskega vladnega imperializma zoper češkoslovaško republiko je priobčil poleg »Arbeiterzeitung« tudi še »Pravo Lidu« obširne dokumente, ki zaroto še lašneje razkrinkujejo. Madžarski denar je namreč podkupil tudi že nekatero list v Pragi. Niti teh zarot na kakor že rečeno, ne vodi le iz Budimpešte in iz Švice, marveč tudi iz krogov pariških diplomatov. In velika bo zasluga avstrijskega socijalnodemokratskega delavstva,

ki bo že ob teh volitvah prenečilo vse te, grde nakane in rešilo tako svojo lastno, kakor tudi češkoslovaško republiko pred grozečo monarhistično nevarnostjo.

Organizacijski vestnik.

Zaupniški sestanek se bo vršil jutri ob 20 uri v mali dvorani »Mestnega doma«.

Politične vesti.

+ Ljubljanski župan g. dr. Ivan Tavčar modruje o konstituenti ter pravi: monarhija in basta. Zdi se nam, da vprašanje ni tako enostavno. Ko se snide konstituenta, bo pač njena naloga, da napravi ustavne ali ustanovne zakone. To bo glavno vprašanje in mora biti. Vprašanje izvedbe ustave je drugo vprašanje, ki je le formalnega pomena. Prepričani smo, da konstituenta ne bo prav posebno hitro delala. O tem ni dvoma. Ni hitreje ne bo zborovala, če se tudi izreče v prvi vrsti za ujednjenje pod monarhijo. Eno pa lahko konstatiramo že danes, da je tukaj treba ve like opreznosti, zlasti glede osnove, to j ustave nove države. To bi bila vprašanja ne pa, tako je in basta. To ni politika, zlasti ne v Jugoslaviji, kjer je toliko aktualnih vprašanj, o katerih bi se dalo specijalizirano razpravljati.

+ Nacionalistična stranka v Srbiji, katere voditelj je Stojan Ribarac, bo za čela izdajati nov list pod imenom »Srbske zastava«. Nacionalisti nameravajo pri volitvah samostojno nastopiti z republikanskim programom.

+ Zveza jugoslovenskih mornarjev: Bakru je poslala ministrskemu predsedniku dr. Vesniču in ministru za zunanje stvari dr. Trumbiću vlogo, v kateri se pri tožuje radi razdelitve prijateljske tonaže. Tako n. pr. velika parobrodna družba »Adria« ni dodeljena naši državi, vsle česar ni ogrožen le obstanek več tiso družin mornarjev, temveč tudi naš uvo in izvoz po morju.

+ Masarykov nagovor na češke delavce. Predsednik republike Masaryk je imel v Pilbramu nagovor na delavce, katerem je med dr. podal tudi svoje naziranjeglede krize v socialno - demokratični stranki. Izmed 17 so imeli socialisti ministrov in predsednika zbornice. V nobeni drugi državi v Evropi niso imeli socialisti takega stališča. Vzrok izstopa so cialno - demokratičnih ministrov iz vlade je kriza v socialnem demokratizmu in narodnem socializmu. Predsednik je izjavil, da ne more ničesar storiti za to, kako da pozove delavstvo, naj trezno presoji položaj ter ohrani razsodnost in razum. Predsednik je govoril tudi o komunizmu in socializmu v Rusiji ter naglašal, da j Rusija agrarna in da tamošnji knez pozasamo zasebno lastnino. Ruska metoda pa za češko ni prikladna. Tudi pri nas bombpočas izvajali socializacijo, samo treba j čakati, da stvar dozori. V prvi vrsti pridza socializacijo v poštov rudarstvo. Treb je, da delujemo na to, da se v miru in v medsebojnem sporazumu.

+ H krizi v češkoslovaški socijalni demokraciji. Kaka je v obče komunistična doslednost, o tem nam priča tudi tole poročilo »Pravo Lidu«: Dne 22. t. m. se j vršilo v Pragi zborovanje, kjer je komunistični zastopnik dr. Šmeral dejal, da s nikakor ne more računati z revolucijo v najkrajšem času. Revolucija, je rekel, more nastati šele v dvajsetih letih. Mogoč pa je tudi, da imajo oni sodrugi popolnoprav, ki v revolucijo sploh ne verujejo, ki delajo na to, da se socializem potopimirnega razvoja udeleži v Evropi. — Tso vam komunisti! —

+ Za madžarskega zunanjega ministra je imenoval državni upravnik Horti, na predlog ministrskega predsednika, legacljskega svetnika grofa Amerika Csakyja.

+ Ernest Barth, voditelj lužičkih Srbov je bil na podlagi vsesplošne amnestije izpuščen iz političnega zapor.

+ Bavarska reakcija. Vemo, da dvi gule reakcija na Bavarskem svoje črni kremplje bolj kot v kakti drugi nemški državi — seveda, ko ima klerikalna pošastam večji vpliv kot drugod. Zanjčje s ljudsko - strankovci pod predstvom sa

mega ministrskega predsednika sestavili nekaj program, ki zahteva, naj poedine zvezne države same določijo svojo državno obliko, same naj sklepajo pogodbe z inostranstvom in vzdržujejo poslanike. Pa, potem pa govorijo ti ljudje o svojem

idealizmu, ko nimajo pletetice niti do lastnega rodu!

+ V Rigi so aretirali komunistične vojnike. Odkrili so tudi tajne lokale, v katerih so zaplenili celo množino propagandnih spisov.

Dnevna kronika.

Plebiscitne znamke za korosko glasovalno cone A. Plebiscitni odbor je izdal pod nadzorstvom deželne vlade in sporazumno z pošto upravo posebne plebiscitne znamke po 5, 15, 25, 45, 50 para in 2 dinara s prečrtom na 2 in 4 vinarjskih čepovskih znamkah. — Plebiscitne znamke se smejo uporabljati za frankiranje pošiljav do 10. oktobra t. l. in sicer po vrednosti, ki je označena na teh znamkah. Predajajo se te znamke pri vseh koroskih poštah uradih glasovalne cone A, ter pri poštah uradih Ljubljana I, Maribor I, Celje, Ptuj, Nov mesto in Kranj in sicer samo 7 dni, ker je zaloga majhna. — Čela serija stane 40 K 80 vin. mala serija pa, to je vse parske, 16 K 80 vin. — Posamezne krampe je dobili pri imenovanjih uradih samo od nekaterih vrst, plebiscitnih znamk in sicer proti plačilu trojne nominalne vrednosti.

Ostitev telefonskega prometa s Prago. S 25. septembrom je odprt telefonski promet Ljubljana-Praga in Zagreb-Praga. Pridobila za enoto pogovora med Ljubljano-Prago, to je za trinitutni pogovor, je 10 dinarov ali 40 kron, a za Zagreb-Praga 13 dinarjev ali 52 kron.

Stavka cestnih železničarjev v Ljubljani. V soboto popoldne so zastavkali cestni železničarji, ker se jim že tri mesece niso izplačale družinske doklade. Doklade, ki bi jim morali dobiti, znašajo mesečno in povprečno komaj 150 kron.

Župljani župnije Smarjno pri Kranju so vložili proti svojemu cerkvenemu predstojniku odprto obtožbo.

Zasebni učni zavod Legat v Mariboru je vsled navedbe poverljivosti za uk in hogočastje v Ljubljani zatvorjen.

Kulturni vesnik.

Anton Lajovic: Pesmi samote, izdalo in založilo pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«, se dobe pri društvu in po knjižarnah. Cena 4 dinarje.

Vokalni koncert pevskega društva »Ljubljanski Zvon« se bo vršil dne 11. oktobra t. l. v Unionu.

Po svetu.

Obtožba proti avstrijskemu oficirju. Več vojakov bivšega avstrijskega pešpolka št. 18 je priobčilo v čeških listih strašno obtožbo proti stotniku tega polka, nekemu Ervnu Prachu, sinu poštne uradnika v Gradcu. Češki vojski slikajo tega oficirja kakor pravo zver, ki je pobesnel, kadar je slišal slovansko besedo. Štiri leta je počel prave grozote in namesto da ga postavijo pred sodišče ali pa oddajo v blaznico, je bil še odlikovan. V obtožbi, ki so jo naslovili vojaki češki javnosti, navajajo sledeče zločine: V svoji stotnji je Prach pobil z revolverjem in sabljo najmanj 20 vojakov češke narodnosti. Tako je na italijanskem bojišču nekega dne ustrelil pet vojakov, ki so se skrili v največjem topniškem ognju pred granatami. Prvemu italijanskemu ujetniku, ki je prišel v njegove roke, je sam odrezal glavo in jo nataknil na kol pred svojim zakonom, kjer je bila razstavljena nekaj dni. Nekega ruskega ujetnika, ki je delal na fronti, a skušal pobegniti, je pred celo stotnijo mučil in ga nazadnje sam obesil. V Srbiji je zagrešil neštevilno zločinov, tako je v bližini Šabca posilil najprej sam neko 16 letno deklico, a potem jo dal svojim nemškim vojakom, ki so vpricho matere nesrečnega otroka zadovoljevali svoj živalski nagon. Potem je mater in hčerko obesil na mostu; ker se je pa utrgala vrva, je deklo padlo v vodo, a on je toliko časa z revolverjem streljal v njo, dokler ni izginila v valovih. Ta tip avstrijskega oficirja živi danes na Dunaju in služi v avstrijski vojski.

V Trstu se vedno ni vse v redu. Te dni so pomorski delavci zopet proglasili 24 urno protestno stavko, ker je topla oborožena fašistovska drhali udre v prostore pomorščakov na ladji »Hohenlohe« in jih preiskovala. Mornari so zahtevali, da jim dovolijo ustanoviti svojo lastno varnostno stražo, da se ubranijo v bodoče pred takimi nasilnostmi. Civilni komisar je izjavil, da se bodo storile strogo kaznovale.

Tudi v Rimu je velika stanovanjska miserija, da tam dol, kjer je bilo že pred vojno preveč ljudi, je to še bolj razumljivo kot drugod. Te dni je prišlo do velikih demonstracij, razjarjeno ljudstvo je samovoljno zasedlo vse prazne prosto-

Ministrstvo za narodno zdravstvo bo zgradilo na otoku Lokrumu velik sanatorij. Da se dovrše zadnje priprave, je odpoval v Lokrum načelnik ministrstva dr. Andrija Štampar.

Med Belgradom in Zemunom bo uveden poseben vlak, čigar glavna naloga bo, vse beograjske uradnike, ki stanejo v Zemunu, prevažati zjutraj in popoldne v Belgrad, na večer pa nazaj v Zemun. V Zemunu stanejo okoli 500 uradnikov, ki so zaposleni v Belgradu.

Ministrstvo za finance je dobilo od sarajevske pokrajinske vlade poročilo o ustanovitvi stalnega gledališča s prošnjo, naj se vojni fond, ki predstavljajo vsoto 1 in pol milijona kron, porabi za nakup gledališkega posloja.

Ministrstvo za trgovino in industrijo je odredilo, da se na Dunaju osnuje naša trgovinska agencija.

Boj tihotapstva. V finančnem ministrstvu izdelujejo nov pravilnik, ki bo dal carinskim oblastem možnost, da uspešno pobijajo tihotapstvo na naših mejah. Med ostalimi določbami v pravilniku je tudi določba, da dobi vsak, kdor najde ali zasači tihotapca, celokupno vrednost vtihtapljenega blaga.

Sarajevski občinski odbor demisioniral. Na seji občinskega odbora 23. t. m. je bilo sklenjeno, da občinski odbor skupno s predsednikom Petrovičem postava ostavko. Nekateri člani odbora so proti temu sklepu protestirali. Sodiijo, da bo vlada sprejela ostavko in imenovala v vodstvo mestne uprave tri komisarije.

Rozalija Kuk iz Rut štev. 23 pri Volčah naj naznanj svojo nastop Posredovalnemu uradu za begunce v Ljubljani.

re, vojašnice, javne in društvene lokale. Policija je seveda posredovala, pri čemer je bilo več ranjenecov.

Nemčija kročila ententi do sedaj 1,944.565 ton. Odkhodniška komisija poroča, da znaša tonaža ladij, ki jih je izročila Nemčija ententi do 16. septembra 1920, 1,944.565 ton. To so parniki vsake tonaže in jadrenice. Komisija proučuje vprašanje pravice do trgovinske lastnine, ki jih lahko uveljavljajo državljani zaveznih držav na od Nemčije izročenih ladij. Vrši se razdeljevanje ladij med zaveznike.

Francija bodo pri mednarodni finančni konferenci v Bruslju zastopali poslanik Pleuriat, finančni nadzornik Avenel in finančni nadzornik Cherysson; namestnik predsednikov bo Cellier.

Zadnji častni Deschanel. »Petit Journal« javlja, da so odpravili prejšnjega predsednika republike Deschanela v zdravilišče Malmaison; ker se je izkazalo, da bi skoro gotovo podlegel naporom avtomobilske vožnje na Bretonsko.

Francija grabi. Francoski zastopniki v Lomeji so »svečano« proglasili bivšo nemško kolonijo Togo za francosko posest.

Silna radiobrazovna postaja v Ameriki. »Electrical Review« javlja, da je Radio Corporation of America kupila v Rocky Pointu ogromno zemljišče, ki meri kakih 6000 arov, v svrhu zgradbe velikanke radiobrazovne postaje, ki bo stala najmanj 10 milijonov dolarjev. Iz ene same postaje se bo dvižalo kakih 72 sistemov stolpov iz jekla, ki bodo nad 400 čevljev visoki. Pod vplivom energije, ki jo bo proizvajala ta postaja bo eterno ozračje vibriralo kakor še nikoli. Elektromagnetni valovi bodo tako močni, da bodo prav lahko prodrli skozi zemeljsko atmosfero in se razprostrli po eterju med planeti. Nemški valovi imajo — kakor znano — isto hitrost kakor svetloba, to je 300 tisoč kilometrov v eni sekundi. Ker je luna oddaljena od zemlje samo 400.000 km, bi dobili njeni prebivalci, če bi jih imela, sporočilo te nove ameriške radiobrazovne postaje, še prej nego v dveh sekundah.

Fordevi avtomobili. Znano Fordovo velikanško avtopodjetje v Detroitu v Ameriki je znižalo cene svojih motornih vozov na predvojno višino.

Resen položaj kristijanov v Anatoliji. Iz Carigrada poročajo: Vesti, ki prihajajo iz Anatolije, pravijo, da je položaj kristijanov resen. V krajih, ki jih držijo uporniki, je krščansko prebivalstvo izpostavljeno trpinčenju s strani kemalističnih band.

Nova alpska železnica se otvori med Francijo in Italijo. Vozila bo iz Briamčona in uporabljala dolino Durance. Graditi so pričeli ta tir že 1. 1918. v avgustu.

Sir Herbert Samuel, britski nadkomisar v Palestini je imenoval desetčlanski svet, ki obstoji iz sedem kristjanov in moхамedancev, troje članov je judov. Državni jezik je angleški, arabski in hebrejski, vse navedbe se objavijo v teh treh jezikih in oblasti morajo sprejemati vloge v enem teh jezikov. Sklicali so konferenco, ki bo napravila red v justičnih razmerah dežele.

Gospodarstvo.

Preuredba naše zunanje trgovine. Na seji ministrskega sveta je bil sprejet načrt uredbe, ki jo je izdelal finančni minister glede ureditve prometa z valutami in devizami. S to uredbo se odpravlja devizna centrala, njene funkcije pa preidejo na glavni inšpektorat finančnega ministrstva. Vsi naši produkti se bodo prodajali v inozemstvo za dinar ali krono. Tuji kupci bodo vsa svoja plačila morali vršiti izključno v naši valuti, katero bodo kupovali pri nas za valuto svoje države. Konstatacija, da je bila dinarska novčanička kupljena pri nas, bo vršila Narodna banka s svojimi podružnicami in koncesionirane banke, pri katerih bodo mozemski trgovci morali kupovati dinarske - kronske novčaničke in od katerih bodo dobili potrdila, s katerimi se bodo mogli pri obmejnih carinarnicah izkazati, da je valuta kupljena v naši državi. Tretjina na ta način odkupljenih tujih deviz bo pripadla državi. Država bo zbirala te devize v fondu pri Narodni banki in bo potem v času mirne sezone na denarnih tržiščih intervenirala pri reguliranju kurza naše valute. Uredba predvideva zelo velike kazni za špekulante, ki mišujejo vrednost našega denarja. V njej se nahaja tudi točka, po kateri se menialnice stavljajo pod državno kontrolo.

Izvoz pšenice. Generalna direkcija carin je izdala nastopno objavo št. C. 58.298 z dne 10. septembra 1920: Da bi se sklep gospodarskega finančnega odbora ministrstva od 2. t. m., s katerim je dovoljen izvoz 15.000 vagonov pšenice, mogel izvršiti v vsem tako, kakor to odzvarja nameram kraljevske vlade, je imenovan ministrski odbor vzel ponovno v oceno to vprašanje o izvozu pšenice ter je na predlog ministra za finance sklenil: 1. Da se kontingent 15.000 vagonov pšenice prepušči svobodnemu izvozu tako, da ne more biti noben izvoznik postavljen v kak izjemen položaj. Vsi morajo izvoziti pšenico pod pogojem zagotovljenja zdrave valute ter s plačanjem izvozne carine, ker mora biti vsaka oblika zaaranja izvoza izključena; 2. da se v skladu z namerami kraljevske vlade, ki želi pospeševati izvoz moka in na ta način podati širše, pravilno tolmačenje zgoraj omenjenega sklepa o svobodnem izvozu tega kontingenta pšenice, vstope v ta kontingent tudi moka brez odbitka otroh in drugih inlinarskih izdelkov; 3. da se razveljavijo vse prejšnje navedbe in objave, ki bi bile nasprotne temu sklepu. V zmislu tega sklepa gospodarskega finančnega odbora ministrstva bo vsak izvoznik dolžan, predložiti carinarnici, pri kateri bo izvršena izvozna ekspedicijska, potrdilo o tem, da je zagotovil zdravo valuto, in da plača izvozno carino. Povodom izvoza tega kontingenta pšenice oziroma moka se ne bo zahtevalo nobeno drugo posebno dovoljenje ali potrdilo. Mesto pšenice bo vsakdo lahko izvozil pšenično moko pod istimi pogoji, pri čemer se bo vagon pšenične moka smatral enakavrednim z vagonom pšenice. Posebno se opozarjajo vsi zainteresirani, da je s tretjo točko gornjega sklepa razveljavljena tudi objava generalne direkcije carin od 3. t. m. C. št. 56.567, v kolikor je ta objava, ki je bila razglašena v raznih listih, nasprotna temu sklepu.

Rok 15 dni, ki je vsled sklepa ministrskega sveta določen za vložitev prošnje pri generalni direkciji carin v svrhu uvoza luksuznega blaga, je podaljšan za 20 dni.

Ministrstvo za žarne in rude bo v kratkem razpisalo velike licitacije o prodaji lesa, predvsem v Stari Srbiji in Makedoniji. Vse licitacije bodo objavljene v »Službenih novinah«.

8000 vagonov žita in 300 vagonov izpuščene masti bo po dogovoru dobila Čehoslovaška od Jugoslavije. Čehoslovaška bo Jugoslaviji za to dobavila koks in sladkorja ter bo prevzela popraviljanje naših lokomotiv in vagonov. O tej zadnji zadevi bo s čehoslovaškovo vlado razpravljala to nedeljo še posebna jugoslovanska delegacija v Pragi.

Depisi. Komunistični uspehi za rudarje. V Trbovljah so pred kratkim zmagali komunisti pri volitvah v bratovsko skladnico. Sedaj pa imamo že uspehe. Prispevki za bolniško blagajno za rudarje v Trbovljah,

Hrastniku in Rajhenburgu so povišali za 100 odstotkov, boleznina pa je ostala ravno tako majhna kot poprej. Pravijo pa tudi, da hočejo biti jako strogi. Tako se je bojda po naročilu komunističnih prismojcev v Trbovljah naročilo v Rajhenburg, da se strogo pazi na tamošnje bolnike in da se naj vsakemu odrga bolniško podporo, če je le količjak povoda za to. Ne vemo, zakaj bežijo rajhenburški rudarji komunistom tako v želodcu, menda zato ker rajhenburški rudarji ne marajo imeti nižesar skupnega s komunisti. Tudi na Hudojamske rudarje imajo komunisti neko piko kakor se je izrazil komunistični voditelj v Trbovljah, češ, da jih bodo že prišli, če se ne uklonijo diktatu ljubljanskega komunističnega komisarija Klemenčiča. Poslali so baje tudi nekega komunističnega prismojeda Prekrlarja v Hudojamo, da jim izroči Klemenčičevi ultimatu, da bo sedaj partija komunistov imela diktaturo nad rudarji. Rudarji pa so to diktaturo že odklonili, ker pravijo, da komunistični komisarijev še v Sloveniji nečeno priznati. S kakšnim nasiljem bodo sedaj nastopili smo prav rado vedni.

Šoštanj. V nedeljo dne 18. t. m. se je vršila v hotelu »Union« vinska trgatev, ki jo je priredila organizacija vojnih invalidov v Šoštanju. Trgatev je nad vse sijajno uspela. Sodelovali so iz prijaznosti tudi tukajšnji in družinski fantje in dekleta, ki so s svojim nastopom pripomogli do gnotnega uspeha. Sodnik ni bil prestrog. Zahvala je bila zelo živahna, ter bi bila mnogo živahnjša, če bi ne bil prišel ob potnohi mož postav, tukajšnji občinski policaj oznanjati uro odhoda. Čudimo se, kako je mogoče, da imajo nekatere meščanske stranke razne privilegije pri prekorajenju policijske ure, dočim se ubogim invalidom, ki so žrtvovali svoje zdrave ude, ne dovolj za odno prireditve, da bi se vsaj nekoliko poveseili, da pozabijo na grenko bot in trpljenje, ki ga jim je prizadajala ta kruta štiriletna vojna. Značilno dejstvo pa je, da se tukajšnja inteligenca za naše prireditve malo zanima.

Uspeh umetnika Retta u Ljubljani u dvoran Union. »Predstave Retta. Izredno mnogo zanimanja je bilo zadnja dva dneva za predstave Retta u Unionu. Njegova izvajanja pa so mudila izreden, občinstva tudi prav izreden užitek in so bila ne samo zaradi redkosti takih predstav v našem mestu marveč tudi zaradi precizne in vseskozi elegantne, sigurne in hitre izvedbe pravi užitek. Posebno zanimanje in mnogo

veselosti je vzbujala ventrilogija, a tudi predstave v magli so prekašale vse sicer navadne take predstave. Naval občinstva je bil tudi primerno velik, tako da pri drugi predstavi več sto oseb ni moglo dobiti vstopnic itd. — Ovoga puta g. Obradović donosi svoje originalne kreacije sa kolima je u poslednje vreme u Zagrebu i Beogradu postigao najveće uspehe. Predstave se vršijo samo v Sredo 29. i Četrtek 30. o. m. v veliki dvorani Narodnega doma. Vstopnice po 35, 25, 20, 15 in 10 kron, se dobijo v trafiki v Selenburgovi ulici št. 1.

Izdajatelj: Ivan Milnar.
Odgovorni urednik: Iak. Vekovec.

Prada se srednje velikosti trgovska špecerijaska stelačo v dobrem stanju, katera se vsakemu priporoča. Več se poizve v društveni pisarni v Novem Vodmatu št. 189 (Mansar).

UČITELJSKA TISKARNA

LJUBLJANA, FRANCISKANSKA ULICA ŠTEV. 6

REGISTROVANA ZATEČNA I OKOLNA ZATEČNA
TISKOVINE ZA SOLE, ŽUPANSTVA IN URADE. NAJMODERNEJŠE PLAKATE IN VABILA
.. ZA ŠKOLE IN VESELICE ..

LETNE ZAKLJUČKE

NAJMODERNEJŠA UREDBA ZA TISKANJE CASOPISOV, KNJIG, BROŠUR ITD.

STEREOTIPIJA. LITOGRAFIJA.

STEREOTIPIJA. LITOGRAFIJA.

Po zelo znižani ceni nova Dvokolesa.

plašči, zračnice, šivalni stroji in vsakovrstni deli, karbitno svetilke, gorilci itd. Sprejmejo se v popravilo dvokolesa in razni stroji.

F. RATJEL, LJUBLJANA, Stari trg št. 28.

„Trboveljska premogokopna družba“ išče za takojšnji nastop lesnega nakupovalca.

Ponudbe se prosi na naslov: Trboveljska premogokopna družba (oddelek za les), Ljubljana, Knafeljeva ulica 13.

Konfekcijska tovarna,

družba z o. z.

Ljubljana, Dunajska cesta-Stožice
Tel. 532. Osrednja pisarna: Aleksandrova cesta 3. Tel. 532.
Največja jugoslovanska izdelovalnica moške, deške in otroške obleke.
Samo na debelo! Samo na debelo!

la. Dalmatinsko vino

v zalogi Apollo in Lissa (Vis)

veletrgovina z vinom in žganjem

Lud. Dekleva Šiška.

Prva jugoslovanska tovarna za usnje in čevlje
d. d. na Bregu pri Ptuju

ima na prodaj prvovrstne

gonilne in šivalne jermene

inozemске provenijence v večjih množinah, po zmernih cenah.

AUTO-

MOBILI in KOLES

njih deli in oprema

PNEVMATIKA

garaja in delavnica

J. GOREC

Ljubljana

Gospodarska c. 14

Vegova ulica št. 8.